Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0416U003252

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 02-06-2016

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Долгополова Олена Вікторівна
2. Dolgopolova Olena Viktorivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 19.00.07

Назва наукової спеціальності: Педагогічна та вікова психологія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 30-04-2016

Спеціальність за освітою: 7.03010201

Місце роботи здобувача: Національний аерокосмічний університет ім. М.Є. Жуковського "Харківський авіаційний інститут"

Код за ЄДРПОУ: 02066769

Місцезнаходження: Україна, 61070, м. Харків, вул. Чкалова, 17

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): К 64.053.08

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди

Код за ЄДРПОУ: 02125585

Місцезнаходження: вул. Алчевських, 29, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61002, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний аерокосмічний університет ім. М.Є. Жуковського "Харківський авіаційний інститут"

Код за ЄДРПОУ: 02066769

Місцезнаходження: Україна, 61070, м. Харків, вул. Чкалова, 17

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 15.31.31

Тема дисертації:

1. Психологічні особливості статеворольових чинників соціальної тривожності у підлітків та їх корекція.

2. Psychological characteristics of gender factors of social anxiety in adolescents and their correction.

Реферат/анотація:

1. Об'єкт - соціальна тривожність у підлітковому віці; мета - визначити особливості впливу структурних і типологічних характеристик статеворольової сфери на формування соціальної тривожності у підлітків і розробити комплексну програму її психокорекції; методи - теоретичні (аналіз, систематизація й узагальнення), емпіричні (спостереження, інтерв'ю, тестування, формувальний експеримент), математико-статистичні методи обробки даних; новизна - вперше визначено вплив структурних статеворольових характеристик на соціальну тривожність у підлітків незалежно від їх статі, а саме: континуально-альтернативна статеворольова модель запобігає зростанню соціальної тривожності, а континуально-ад'юнктивна модель сприяє формуванню соціальної тривожності і пов'язана із використанням неефективних стратегій подолання тривоги; виявлено зв'язок між соціальною тривожністю та непродуктивними (покірно-сором'язливою, недовірливо-скептичною, прямолінійно-агресивною) стратегіями міжособистісних

стосунків у підлітків; визначено особливості материнсько-дитячих стосунків, які впливають на соціальну тривожність у підлітків, а саме: емоційна дистанційованість та міжособистісна залежність у стосунках матері та дитини підвищує рівень соціальної тривожності, заохочення реакції емансипації знижує прояв соціальної тривожності у дівчат; розширено уявлення щодо ролі психологічної андрогінії у соціально-психологічній адаптації, а саме: андрогінний тип статеворольової ідентичності у хлопців є найбільш адаптованим, а у дівчат характеризується наявністю внутрішніх суперечностей, які ускладнюють їхню соціально-психологічну адаптацію; статевих відмінностей у впливі статеворольових утворень на формування змістовних характеристик соціальної тривожності, а саме: низький рівень маскулінності у хлопців пов'язаний з підвищенням тривоги у ситуаціях прояву гідності, а високий рівень фемінінності - зі страхом у спілкуванні з малознайомими людьми; у дівчат маскулінність пов'язана зі зниженням страху в ситуаціях соціальної активності, а фемінінність - зі страхом в ситуаціях прояву асертивності, сором'язливістю; доповнено і уточнено перелік найбільш емоційно-мотиваційно напружених соціальних ситуацій для підлітків, пов'язаних з їх самопрезентацією, міжстатевими стосунками та навчальною діяльністю, а також їхні статеві відмінності, серед яких більшу значущість ситуацій оцінки з боку оточуючих визначено для дівчат; роль сімейної соціалізації у формуванні соціальної тривожності у підлітків, а також її статеві відмінності: гіперопіка та інвертована статеворольова модель сім'ї сприяє формуванню соціальної тривожності незалежно від статі, стиль виховання за типом "потурання" обумовлює соціальну тривожність у хлопців, а авторитетний запобігає тривожності у дівчат; дістали подальшого розвитку засоби психокорекції соціальної тривожності у підлітків шляхом створення програми, яка базується на врахуванні статеворольових чинників підлітків, є поліфокусною за цільовою аудиторією (підлітки, батьки, педагоги) і полімодальною за техніками психокорекції; результати - створена комплексна програма психокорекції соціальної тривожності у підлітків; результати дисертаційної роботи та програма психокорекції можуть бути використаними: у навчально-виховному процесі загальноосвітньої школи, при підготовці практичних семінарів для вчителів, шкільних психологів та інших спеціалістів, які працюють із підлітками, в навчальному процесі вищого навчального закладу при викладанні курсів "Вікова психологія", "Педагогічна психологія"; галузь - психологія.

2. Object - social uneasiness at teenage age; goal - to define features of influence of structural and typological characteristics of the gender-role sphere on formation of social uneasiness at teenagers and to develop the comprehensive program of its psycho-correction; methods - theoretical (analysis, systematization and generalization), empirical (supervision, interview, testing, the forming experiment), mathematic-statistical methods of data processing; novelty - influence structural gender-role characteristics on social uneasiness at teenagers irrespective of their gender is defined for the first time, namely: the continual-alternative gender-role model prevents growth of social uneasiness, and the continual-adjunctive model promotes formation of social uneasiness and is related with use of inefficient strategy of overcoming of uneasiness; relation between social uneasiness and unproductive (obedient-bashful, mistrustful-skeptical, straight-line-aggressive) strategy of the interpersonal relations at teenagers is revealed; features of the maternal-children relations which influence social uneasiness at teenagers are revealed, namely: emotional distancing and interpersonal dependence in the relations of mother and child increases the level of social uneasiness, encouragement of reaction of emancipation reduces manifestation of social uneasiness at girls; it is expanded representations concerning: a role of a psychological androgen in social-psychological adaptation, namely: the androgenic type of gender-role identity at boys is most adapted, and at girls is characterized by existence of internal disagreements which complicate their social and psychological adaptation; gender differences in influence the gender-role constitutions on formation of substantial characteristics of social uneasiness, namely: low level of a masculine at boys is related with increase of uneasiness in situations of manifestation of advantage, and the high level of a feminine - with fear in communication with unfamiliar people; at girls a masculine is related with decrease in fear in situations of social activity, and a feminine - with fear in situations of manifestation of an assertiveness, bashfulness; the list the most emotional motivational intense social situations for the teenagers related with their self-presentation, the intersexual relations and educational activity is added and specified and also their gender differences among which the big importance of situations of an assessment from people around it is defined for girls; role of family socialization in formation of

social uneasiness at teenagers, and also its gender differences: hyper guardianship and the inverted gender-role model of a family promotes formation of social uneasiness irrespective of a gender, style of education on the connivance type causes social uneasiness at boys, and authoritative - prevents uneasiness at girls; means of psycho-correction of social uneasiness at teenagers are gained further development by creation of the program which is based on the account the gender-role factors of teenagers, is poly-focal on target audience (teenagers, parents, teachers) and poly-modal on psycho-correction technicians; results - the comprehensive program of psycho-correction of social uneasiness at teenagers is created; results of dissertation work and the program of psycho-correction can be used: in teaching and educational process of comprehensive school, by preparation of practical seminars for teachers, school psychologists and other experts who work with teenagers, in educational process of higher education institutions when teaching the courses "Age Psychology", "Pedagogical Psychology"; area - psychology.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кочарян Олександр Суренович
2. Kocharian Oleksandr Surenovych

Кваліфікація: д.психол.н., 19.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Солодухова Ольга Георгіївна

2. Солодухова Ольга Георгіївна

Кваліфікація: д.психол.н., 19.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Нестеренко Маргарита Олексіївна

2. Нестеренко Маргарита Олексіївна

Кваліфікація: к.психол.н., 19.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради Хомуленко Тамара Борисівна

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні Хомуленко Тамара Борисівна

Відповідальний за підготовку облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

Юрченко Т.А.